

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารมากที่สุดคือการปกครองระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ การปกครองระบอบประชาธิปไตยเกิดจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการเมืองและการบริหารของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมนั้นเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้ของความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรงเนื่องจากประชาชนเปรียบเสมือนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและการดำเนินการต่าง ๆ อีกทั้งการปกครองระบอบประชาธิปไตยนี้จัดได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเสริมสร้างพลังอำนาจของประชาชนต่อการบริหารประเทศ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น ซึ่งถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นการปกครองโดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ทางรัฐบาลไทยก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการปกครองระบอบนี้ โดยมีการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินการต่าง ๆ อันเป็นสิ่งที่จะกระตุ้นและส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งเห็นได้จากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ประเทศไทยได้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง หน่วยงานราชการที่ได้รับมอบอำนาจจากหน่วยงานส่วนกลางให้ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศและทำหน้าที่กำกับดูแลการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ขัดต่อระเบียบ กฎหมายหรือฝ่าฝืนต่อความเรียบร้อยของประชาชน ได้แก่ จังหวัด อำเภอ ราชการท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้คนในท้องถิ่นบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหาพัฒนาและให้บริการแก่คนในท้องถิ่น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 5 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

เทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถือว่าการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนในการปกครองตน ภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักสำคัญของระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย การจัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อให้คนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเองมีองค์กรสภาท้องถิ่น มีเขตพื้นที่ในการบริหารและความรับผิดชอบตามที่กำหนดให้มีสถานนิติบุคคล

เพื่อผลสมบูรณ์ในการดำเนินการการก่อนิติสัมพันธ์หรือการทำนิติกรรม มีรายได้ มีอำนาจในการ จัดทำงบประมาณ และมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง โดยมีองค์กรที่คอยกำกับดูแลใน ระดับนโยบายทั่วไปภายใต้เงื้อมมือของกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของรัฐบาลกลางตามระบบบทฤษฎี การกระจายอำนาจ (โกวิท พวงงาม, 2546, หน้า 230-239) ซึ่งการปกครองรูปแบบเทศบาลนี้ เกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มจากการจัดตั้งสุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร ร.ศ. 116 (พ.ศ. 2440) โดยมีพระราชบัญญัติกำหนดสุขาภิบาล ท่าหลอม ร.ศ. 124 (พ.ศ. 2448) ขึ้นมีวิวัฒนาการเรื่อย ๆ พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีการ กระจาย อำนาจการปกครองที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น โดยมีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2476 โดยมีการตรา พระราชบัญญัติ จัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 มีการยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลหลายแห่ง ต่อมาได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงยกเลิก กฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้ง จนในที่สุดได้มีการตรา พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิม ทั้งหมดขณะนี้ยังมีผลบังคับใช้ซึ่งมี การแก้ไขครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 จากวิวัฒนาการรูปแบบ การปกครองท้องถิ่นจนถึงปัจจุบัน มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ยกเลิกการ ปกครองท้องถิ่น รูปแบบจนหมดสิ้น ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล เป็นเทศบาล พ.ศ.2542 ทำให้มีเทศบาลใน ปัจจุบันทั้งสิ้น จำนวน 1,129 แห่ง (สมาคมพนักงาน เทศบาลแห่งประเทศไทย, 2553) นับตั้งแต่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมาได้มีการพัฒนารูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดมา โดยมีการจัดตั้งเทศบาล ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมบูรณ์ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองที่จำลองมาจากการปกครองระบอบรัฐสภา แต่ปรากฏว่ายังไม่ประสบความสำเร็จ ไม่สามารถจัดตั้งสุขาภิบาลขึ้นในเขตท้องถิ่นที่ยังไม่เจริญมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบท เพราะในเขตชนบทประชาชนอาศัยอยู่กันอย่างกระจัดกระจาย ไม่สามารถยก ฐานะเป็นเทศบาลหรือสุขาภิบาลได้ ทำให้ท้องถิ่นในชนบทขาดการพัฒนา และประชาชนขาดการ เรียนรู้ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ในรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นการ บริหารงานในท้องถิ่นต่าง ๆ จึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการส่วนกลางแต่ ฝ่ายเดียว (โกศล วงศ์อนันต์, 2539, หน้า 1) ทั้งนี้การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นนับเป็นการ ปกครองในระดับที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรม ทางการปกครองของรัฐจึงเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงการ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ใช่เพียงแค่ การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ยังรวมถึงการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นใน ด้านต่าง ๆ อีกด้วย โดยปรัชญาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองตนเองของประชาชน

ในชุมชน แต่สำหรับประเทศไทยหลังจากการเลือกตั้งประชาชนจะถูกตัดออกไปจากท้องถิ่น และไม่มีบทบาทของกฎหมายรับรองการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการบริหารงานท้องถิ่น

ด้วยเหตุนี้ นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) จึงได้มีการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม โดยมีการมุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว นอกจากนี้กระทรวงมหาดไทยยังได้กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาการบริหารเพื่อส่งเสริมให้เกิดระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการปฏิรูปการเมืองการปกครอง ตลอดจนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้สนับสนุนให้เกิดกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชน เป็นระบบเปิดต่อการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนเพื่อเป็นกระบวนการเรียนรู้ สำหรับการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่ ผู้บริหารและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการบริหารขององค์กรอย่างน้อย 4 ด้าน ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงซึ่งกันและกัน คือ ความสามารถในการพัฒนาท้องถิ่น ความสามารถในการพัฒนาองค์กร ความสามารถในการบริหารการเงินการคลัง และความสามารถด้านการบริหารการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ก็ยังคงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารและพัฒนาประเทศ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กับความรอบรู้และคุณธรรม มุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน มีการเสริมสร้างระบบโครงสร้าง กลไกและกระบวนการบริหารพัฒนาประเทศให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและประชาธิปไตย โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและทุกระดับในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน ทั้งนี้รวมถึงการปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ลดบทบาทอำนาจของราชการส่วนกลางและเพิ่มบทบาท มอบอำนาจและกระจายอำนาจการตัดสินใจ การดำเนินการและการกระจายจัดสรรทรัพยากรให้แก่ราชการส่วนภูมิภาค ท้องถิ่นและชุมชนมากขึ้น โดยแผนนี้มีการระบุอย่างชัดเจนในการพัฒนาเทศบาลซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการบริหารพัฒนาประเทศ กล่าวคือมีการสนับสนุนให้เทศบาลร่วมกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นที่เป็นความต้องการของประชาชนและคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขของขีดความสามารถของงบประมาณเทศบาล

ด้วย ซึ่งเทศบาลจะต้องมีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ เข้าใจในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลผ่านสื่อต่าง ๆ และกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการกำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาล อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร้องทุกข์ ร้องเรียนในการปฏิบัติงานของเทศบาลได้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการพัฒนาบริหารงานของเทศบาลให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การปกครองตนเองถือได้ว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในระบอบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยเนื่องจากเป็นรูปแบบที่แสดงออกซึ่งสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในการกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตของตนด้วยตนเอง และยังเป็นช่องทางสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยการปกครองตนเองในรูปของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญ คือส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของประชาชน การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น นอกจากนั้นแล้วการปกครองท้องถิ่นยังเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งการปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ยังได้สร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศที่ดีในอนาคตด้วย ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นการเปิด โอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การพิจารณาในการตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง โดยลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน มีดังนี้ การร่วมคิดวางแผน โดยร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา ช่วยจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาว ร่วมกำหนดความต้องการของชุมชน ร่วมตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม ร่วมเสนอแผนงาน โครงการ กิจกรรมการร่วมดำเนินการ โดยการติดตามการรายงานและสรุปผลการดำเนินงานหรือสนับสนุนให้กำลังใจร่วมสนับสนุนทรัพยากร ร่วมบริหารและร่วมประเมิน โดยการติดตาม การรายงานและสรุปผลการดำเนินงาน ประชาชนควรเริ่มตั้งแต่การสร้างจิตสำนึกให้มีความรู้สึกรู้ว่าเป็นเจ้าของโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นในท้องถิ่นของตนเองและจะส่งผลให้เกิดความหวงแหน รักษา กิจกรรมต่าง ๆ เสมือนว่าเป็นของตนเอง การได้รับประโยชน์จากโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ากับการลงทุน ด้วยความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเองได้เป็นอย่างมาก ประกอบกับการพัฒนาทางการเมืองที่จะต้องการสร้างอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่ประชาชนร่วมกันในทุกชั้นตอน ทุกระดับ การมีส่วนร่วมในกิจการบริหารงานของท้องถิ่น ดังนั้นการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ท้องถิ่นมากขึ้นเพียงโดยขึ้นอยู่กับความร่วมมือของประชาชนเป็นสำคัญ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สาเหตุที่สนใจศึกษา เนื่องจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญและตระหนักถึงสิทธิและบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการบริหารงานของภาครัฐ ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจเกิดจากลักษณะขององค์กรหรือนโยบายของหน่วยงานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชน อีกทั้งทัศนคติของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมและความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นยังมีน้อย วิธีชีวิตที่ยังคงเป็นระบบอุปถัมภ์และวัฒนธรรมการยึดตัวบุคคลจึงเป็นเหตุให้ประชาชนไม่กล้าเข้าไปมีส่วนร่วม ตลอดจนขาดความรู้และความเข้าใจต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

ในกรณีเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา นั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารของเทศบาลนั้นยังไม่มี ความชัดเจน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาในเรื่องนี้ เพราะการมีส่วนร่วมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการบริหารงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ และเพื่อสอดคล้องกับหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วย การพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานจึงจะมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

6. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบกับปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมนั้นแตกต่างกัน อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารนโยบายการมีส่วนร่วมของเทศบาลที่สามารถกำหนดแนวทางการส่งเสริมและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนได้มากขึ้น

2. เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและบริหารงานของเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา” ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้เฉพาะในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งประกอบด้วย 10 ชุมชน คือ

ชุมชนที่ 1 ได้แก่ ชุมชนบ้านบาน

ชุมชนที่ 2 ได้แก่ ชุมชนสวนมะม่วง

ชุมชนที่ 3 ได้แก่ ชุมชนพนมแลนด์

ชุมชนที่ 4 ได้แก่ ชุมชนโชคชัย

ชุมชนที่ 5 ได้แก่ ชุมชนพนมวิลล่า

ชุมชนที่ 6 ได้แก่ ชุมชนตลาดท่าเกวียน 1

ชุมชนที่ 7 ได้แก่ ชุมชนตลาดท่าเกวียน 2

ชุมชนที่ 8 ได้แก่ ชุมชนตลาดท่าเกวียน 3

ชุมชนที่ 9 ได้แก่ ชุมชนตลาดท่าเกวียน 4

ชุมชนที่ 10 ได้แก่ ชุมชนตลาดท่าเกวียน 5

โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบล

พนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา กับประชาชนบางส่วนที่อาศัยใน 10 ชุมชนข้างต้นเพื่อให้ได้ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ครอบคลุมในส่วนการบริหารงานของเทศบาลตำบลพนมสารคามที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. ขอบเขตด้านช่วงเวลาของการวิจัย

ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยเริ่มศึกษาในช่วงเดือนมกราคม 2554 จนถึงเดือนพฤษภาคม 2554

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการแก้ไข/ปรับปรุงและพัฒนาเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราให้ดีขึ้นต่อไป

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประชาชน หมายถึง ประชาชนทุกสาขาอาชีพที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม การเสนอความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย การบริหาร การควบคุม การตรวจสอบ และการปฏิบัติกิจกรรมของเทศบาลตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองของท้องถิ่นนั้น ๆ ทำหน้าที่ในการกำหนดเขตพื้นที่ มีอำนาจในการบริหารด้านการคลัง มีอำนาจในการวินิจัยตัดสินใจและมีสภาท้องถิ่นเป็นองค์การสำคัญ

การกระจายอำนาจการปกครอง หมายถึง การกระจายอำนาจในการปกครองประเทศจากส่วนกลางบางส่วน โอนไปให้ประชาชนหัดจัดทำซึ่งถือว่าเป็นการปกครองท้องถิ่นตนเอง

กิจกรรมของเทศบาลตำบล หมายถึง การดำเนินตามกระบวนการต่าง ๆ อันที่จะพัฒนา
เทศบาลตำบลพจนมสารคามทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และด้านอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University